

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-10262
Otsuse kuupäev 24.09.2026
Komisjoni koosseis Liili Hiie

Tarbija
Kaupleja Pesaleidja MTÜ (80332963)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine

Resolutsioon:

Jätta tarbija avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

Tarbija võttis 28.04.2026. a sõlmitud loovutuslepingu nr 6562 alusel kaupleja varjupaigast kassi. Tarbija sai looma kätte 29.04.2026. a. Avalduse järgi varjas kaupleja looma puudusi ja loovutas looma ilma tervisliku seisukorra kohta tehtud laboratoorsete uuringuteta, väites tarbijale, et loom on terve.

Tarbija heidab kauplejale ette, et varjupaiga tegevusetuse ja loomal diagnoosimata jäetud parasiitide tõttu arenes loomal eluohtlik maksainfektsioon (neutrofiilne kolangohepatiit). Loom on viibinud pideval ja kulukal ravil loomakliinikus (alates 08.05.2026. a looma tervisliku seisundi diagnoosimisest). 17.06.2026. a teostatud kontrollvisiidi käigus selgus, et looma maksapõletik on endiselt aktiivne. Haiguse ränga kulgemise tõttu püsib reaalne oht kirurgiliseks sekkumiseks (sapipõie eemaldamine).

Seoses looma tervisliku seisundi diagnoosimise ja raviga soovib tarbija kahju hüvitamist.

Kaupleja vastuse järgselt lisas tarbija, et ei nõustu kaupleja kompromissiettepanekuga.

Kaupleja seisukoht:

Tarbija adopteeris kassi nimega Lizelle esmalt Tartu Koduta Loomade Varjupaigast 20.02.2026.a. Kuigi lepingus oli fikseeritud, et omanikul ei ole õigust ühe aasta jooksul alates loovutamise hetkest looma hukata, ära anda või müüa kolmandale isikule eelnevalt varjupaigale teatamata, loovutas tarbija kassi kauplejale. Sama leping sätestas ka, et adopteerimise hetkel väliselt terveks tunnistatud loomal võib esineda haigusi, mille peiteaeg on pikem kui 14 päeva, samuti haigusi, mis vajavad erakorralisi kliinilise diagnostika võimalusi, millist varjupaiga tingimustes ei ole võimalik läbi viia.

Tarbija hakkas looma vastu huvi tundma juba märtsi alguses ning oli kauplejaga e-kirjade teel kontaktis, kus talle anti jooksvalt ülevaadet kassi tervislikust seisundist, sh tema haigestumisest caliciviirusesse.

Tarbija soovis kassi adopteerida. Kaupleja teavitas 23.04.2026 e-kirjaga, et kassil on probleeme kõhulahtisusega ning teada ei ole, millest see tekkis. Sama e-kirjaga anti ka juhised kassi hooldamiseks ja toitmiseks ning kahe nädala järgsel ravitoidul olemisest paluti kauplejaga ühendust võtta. Samuti selgitati tarbijale, et tal on võimalik oodata adopteerimisega, kuni kass saab täielikult terveks. Sellest hoolimata soovis tarbija kassi koheselt adopteerida ning oli valmis järgima kõiki juhiseid.

29.04.2026 sõlmiti kaupleja ja tarbija lemmiklooma loovutuslepingu, millega loovutati kass Lizelle.

Loovutuslepingu allkirjastamisega kinnitas tarbija, et on teadlik looma tervislikust seisundist, samuti on teadlik ja arvestab asjaoluga, et loomal võivad ilmnedes uues kodus tervisehädad, mis varjupaigas viibides ei avaldunud. Ka kinnitas, et on teadlik, et kaupleja ei saa garanteerida, et loom peale kolimist ei haigestu.

Tarbija teavitas kauplejat 02.05.2026, et kass kohaneb, sööb kuivtoitu ja tunneb huvi mängimise vastu. 07.05.2026 e-kirjas soovis tarbija teada, millist ussirohtu kassile anda. Kordagi ei avaldanud tarbija, et kassil mingi terviseprobleem oleks. Seega ei vasta tõele tarbija poolt 22.05.2026 avaldatu, et kass keeldus kodus söögist ja 04.06.2026 nõudekirjas väidetu, et kodus ilmnes loomal koheselt täielik anoreksia ja polüdipsia.

Loovutuslepingu punkt 11 näeb ette, et lemmiklooma võtja kohustub probleemide korral võtma ühendust lemmiklooma loovutajaga. Samuti paluti ühendust võtta, kui kass on ravitoidul olnud 2 nädalat. Tarbija ei pöördunud kassi terviseprobleemide tekkimisel koheselt kaupleja poole, vaid saatis alles 22.05.2026 ametliku järelepärimise süüdistades varjupaika selles, et kassi terviseprobleemide põhjuse tuvastamiseks ei võetud midagi ette ning teatas, et loomal ilmnes kodus täielik söögist keeldumine ja liigne vee joomine, mistõttu viis kassi 08.05.2026 Haabersti Loomakliinikusse. Tarbija nõudis ravikulude hüvitamist.

Kaupleja ei nõustunud tarbija süüdistustega ning oma vastuses 29.05.2026 esitas selgitused. Samuti juhtis tähelepanu, et tarbija oleks pidanud koheselt nende poole pöörduma, kui kassil tekkisid terviseprobleemid ning oleks olnud võimalik kohe pöörduda oma koostööpartneri Pesaleidja Loomakliinikusse.

Tarbija avalduses märgitu, et varjupaik valetas looma tervisliku seisundi kohta ja varjas teadlikult ränki puudusi, ei vasta tõele. Tarbija oli kursis kassi tervisliku seisundiga. Samuti ei vasta tõele, et kassile ei tehtud elementaarseid laboratoorseid uuringuid. Kassi haigusloos on 20.04.2026 tehtud sissekanne - Lizelle hiljuti vereproovid tehtud, Giardia test negatiivne, kõhulahtisus. Alustame sümptomaatilise raviga ja vaatame, kuidas selle peale reageerib. Kuna kassil oli kõhulahtisusega probleeme, oli ta pideva jälgimise all. Vahepeal tema seisund paranes, kuid uuesti probleemide tekkimisel viibis ta alates 18.04.2026 puuris, et saada parem ülevaade tema seisundist ning igapäevaselt fikseeriti olulised andmed.

Kaupleja on seisukohal, et kassil 9 päeva hiljem ilmnunud terviseprobleemide eest ei lasu temal

vastutust. Tarbija oli teadlik, et kogu kaupleja juures viibimise aja 2 kuu jooksul esines kassil terviseprobleeme, mille raviga varjupaik aktiivselt tegeles. Kuigi tarbijale pakuti võimalust, et kass jääb seniks varjupaika, kuni täielikult terveneb, soovis tarbija siiski koheselt kassi adopteerida. Ainuüksi uude koju kolimine ja sellega kaasneva stressi tõttu võivad avalduda või süveneda terviseprobleemid, mis varjupaigas viibides ei pruukinud väljenduda ning sellele on viidatud ka loovutuslepingus.

Kaupleja pakkus kompromissina, et võtab looma tagasi või jätkab kassi ravi Pesaleidja Loomakliinikus.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud tarbija esitatud avaldusega ja hinnanud tarbijakaitseseaduse (TKS) § 51 alusel kogumis dokumentaalseid tõendeid, leiab, et tarbija nõue ei kuulu rahuldamisele. TKS § 51 lg 1 kohaselt lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

TKS § 46 lg 3 p 3 järgi peab avalduses olema sisu ja tarbija selgelt väljendatud nõue ning seda põhjendavad asjaolud, lg 4 kohaselt nõude esitamisel võib tarbija tugineda eelkõige VÕS § -s 101 sätestatud õiguskaitsevahenditele. Kui võlgnik on kohustust rikkunud võib võlausaldaja nõuda kohustuse täitmist, oma võlgnetava kohustuse täitmisest keelduda, nõuda kahju hüvitamist, taganeda lepingust või öelda leping üles, alandada hinda ning nõuda viivist.

TKS järgi kontrollib komisjon õiguslikult tehingu tegemisel hinna teabe olemasolu ja selgust (TKS § 4, § 7) ning võimalikku eksitavat kauplemisvõtet (TKS § 16) ja kohaldab vajadusel VÕS § 101 ettenähtud õiguskaitsevahendeid.

Tarbija ja kaupleja sõlmisid 28.04.2026 loovutuslepingu nr 6562, mille alusel sai ta kaupleja varjupaigast kassi Lizelle. Tarbijale anti kass üle 29.04.2026. Tarbija pöördus komisjoni poole avaldusega 29.06.2026 ja leiab, et kaupleja varjas looma puudusi ja loovutas kassi ilma tervisliku seisukorra kohta tehtud laboratoorsete uuringuteta, väites tarbijale, et loom on terve. Tarbija oli sunnitud pöörduma veterinaari poole ja soovib nüüd ravikulude hüvitamist. Komisjon tarbijaga selles aga nõustuda ei saa, kuivõrd olemasolevad tõendid seda väidet ei kinnita.

Vaidluse all ei ole, et loovutusleping kass Lizelle üleandmiseks sõlmiti ja tarbija on kandnud ka kulu kassi ravi arvete tasumisel. Seda lepingulist suhet saab käsitleda kui tarbijale müügi laadse suhtena, arvestades loovutuslepingu eripära. Praktikast loovutatakse varjupaikades loomi loovutustasuga. Seega on see hinnatav kui majandusliku tegevuse laadne tarbijasuhe, kus tuleb hinnata, kas kaupleja on oma tegevusega tarbija õigusi rikkunud.

Komisjoni hinnangul on oluline käesoleva vaidluse lahendamisel, kas tarbijale väideti, et üleantav kass on terve ning kas lepingus sätestatud vastutus küsimused, s.h. kohustus pöörduda kassi terviseprobleemide korral kaupleja poole (koostööpartneri kliiniku), on ebamõistlikult kahjustav tüüptingimus.

TKS § 16 lg 2 kohaselt on kauplemisvõte eksitav, kui selles esitatud teave on ebaõige või kui faktiliselt õige teabe esitamise viis petab või tõenäoliselt petab keskmist tarbijat ning selle mõjul teeb või tõenäoliselt teeb keskmine tarbija tehingu otsuse, mida ta muul juhul ei oleks teinud.

Sama paragrahvi lõike 2 punkti 2 kohaselt hõlmab selline teave ka kauba peamisi omadusi.

Komisjoni hinnangul on tarbija saanud olulise vajaliku teabe kassi tervisliku olukorra kohta, ning ei ole saanud eksitavat teavet. Esitatud tõendite alusel ei saa järeldada ebaõige teabe andmist ega ka olulise teabe varjamist. Tarbijat on ka teavitatud, et juhul, kui ilmnevad probleemid, tuleks kohaselt teavitada varjupaika.

Eksitav on nii tegevus kui tegevusetus ning eksitavaks loetakse ka oluline teabe varjamine/ebaselge esitamine, kui see võib viia tarbija tehingu otsuseni, mida ta muidu ei teeks. Kaupleja teavitas 23.04.2026 e-kirjaga, et kassil on probleeme kõhulahtisusega ning teada ei ole, millest see tekkis. Sama e-kirjaga anti ka juhised kassi hooldamiseks ja toitmiseks ning kahe nädala järgsel ravitoidul olemisest paluti kauplejaga ühendust võtta. Kassi haigusloos on 20.04.2026 tehtud sissekanne - Lizellel hiljuti vereproovid tehtud, Giardia test negatiivne, kõhulahtisus. Alustame sümptomaatilise raviga. See teave oli tarbijale teada, ei mõjutanud tarbija tehingu otsust, ehk otsust kass võtta. Komisjon leiab, et varjupaigas on ka piiratud võimalused ekspertiisideks ja uuringute läbiviimiseks, ning määrav on selgitus, et hilisemate probleemide korral on võimalus loom tagastada ja/või tegeleda raviga koostööpartneri kliinikus. Loovutuslepingu punkt 11 näeb ette, et lemmiklooma võtja kohustub probleemide korral võtma ühendust lemmiklooma loovutajaga. Tarbija on esile toonud, et 08.05.2026 diagnoositi kassil täiendav ravivajadus. 5.06.2026 pakuti tarbijale ravivõimalust Pesaleidja Loomakliinikus, mida kinnitab e-kirjavahetus.

TKS § 4 lg 2 kohaselt on kaupleja kohustatud andma tarbijale enne kauba omandamist või teenuse kasutamist teavet kauba või teenuse omaduste ja kasutamistingimuste ning kauba omandamiseks või teenuse kasutamiseks sõlmitava lepingu kohta ulatuses ja korras, mis vastab võlaõigusseaduses või muus seaduses sätestatud lepingueelse teabe andmise kohustusele ja käesolevas seaduses nimetatud tingimustele. TKS § 3 p 2 järgi on tarbijal õigus saada pakutavate kaupade ja teenuste kohta vajalikku ja tõest teavet teadliku valiku tegemiseks ning õigeaegset teavet kauba või teenusega seotud riskide kohta. Kaupleja on kassi tervist puudutavaid riske tulevikus selgitanud ning andnud juhiseid, kuidas toimida.

Loovutuslepingu p 10 kohaselt on veterinaarkulud lemmiklooma oma valdusesse saanud isiku ehk antud juhul tarbija kanda. Komisjon ei nõustu, et tarbija viidatud loovutuslepingu punktid on tüüptingimused, mis välistavad vastutuse varjatud puuduste eest, on VÕS § 217 ja § 218 tähenduses tühised. Tüüptingimust ei loeta VÕS § 42 lg 2 kohaselt ebamõistlikult kahjustavaks, kui see puudutab lepingu põhilist eset või hinna ja üleantu väärtuse suhet või kui tingimuse sisu tugineb õigusaktil, millest ei saa lepingupoolte kokkuleppel kõrvale kalduda. tüüptingimus võib olla tühine, kui see annab tingimuse kasutajale õiguse ühepoolselt muuta tingimusi seaduses sätestamata või lepingus nimetamata põhjusel/viisil. Komisjonile esitatud dokumentaalsete tõendite põhjal saab tuvastada, et loovutusleping sõlmiti kaupleja juures, millele eelnes teabevahetus, tarbijal oli võimalus läbi rääkida tingimustega mitte nõustumisel ja komisjoni hinnangul ei ole need liigselt koormavad.

VÕS § 76 lg 1 kohaselt tuleb kohustus täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 76 lg 3 järgi loetakse kohustus täidetuks, kui see on täidetud täitmiseks vastuvõtmiseks õigustatud isikule õigel ajal, õiges kohas ja õigel viisil. VÕS § 100 järgi kohustuse rikkumine on võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmise viivitamine. VÕS § 101 lg 1 p 1 alusel kui võlgnik on kohustust rikkunud, võib võlausaldaja nõuda kohustuse täitmist. VÕS § 127 lg 4 kohaselt isik peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Käesolevalt ei ole see asjaolu eelkirjeldatud põhjendustel tõendatud. Komisjon ei pea seetõttu vajalikuks hinnata väidetava kahju ehk raviarvete suurust.

Eeltoodud sätete alusel tarbija avalduse rahuldamise eelduseks on see, et kaupleja on kohustust rikkunud, tekkinud on kahju, mille suurus on kindlaks määratud ja kaupleja käitumises ja kahju tekkimise vahel on põhjuslik seos. VÕS § 128 lg 3 järgi otsene varaline kahju hõlmab eelkõige kaotsiläänud või hävinud vara väärtuse või vara halvenemisest tekkinud väärtuse vähenemise, isegi kui see tekib tulevikus, ning kahju tekitamisega seoses kantud või tulevikus kantavad mõistlikud kulud, sealhulgas mõistlikud kulud kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja hüvitise saamiseks,

muu hulgas kahju kindlaks tegemiseks ja kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamiseks. Seega tarbija avalduse rahuldamise eelduseks on see, et teenuse osutaja on kohustust rikkunud, tekkinud on kahju, mille suurus on kindlaks määratud ja teenuse osutaja käitumises ja kahju tekkimise vahel on põhjuslik seos.

Eeltoodud põhjendustel ei ole kaupleja kohustust rikkunud VÕS § 100 mõttes ega kahju tekitanud (VÕS § 115, § 127) ja tarbijal puudub alus esitada kahju hüvitamise nõue (VÕS § 101 lg 1).

Kaupleja pakkus kompromissina, et võtab looma tagasi või jätkab kassi ravi Pesaleidja Loomakliinikus, mis on komisjoni hinnangul mõistlik. Komisjon mõistab ja hindab tarbija hoolitsust lemmiklooma eest, kuid see ei võimalda panna vastutust ja kahju hüvitamise kohustust kauplejale.

Tarbijavaidluste komisjon on otsuse tegemisel lähtunud TKS -dest 40 lg 1-3, 57 ja 58.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Liili Hiie

/allkirjastatud digitaalselt/